

บรรณานุกรม

- กรมสุขภาพจิต. (2539). *แก้ปัญหาสุขภาพจิตกับ ดร.เดวิด รูเบน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- _____. (2541). *การพัฒนาแบบประเมินและการวิเคราะห์ความเครียดด้วยตนเองสำหรับประชาชนไทยด้วยคอมพิวเตอร์*. กรุงเทพฯ: กระทรวงสาธารณสุข.
- _____. (2542). *คู่มือการดูแลผู้มีปัญหาสุขภาพจิตและจิตเวชสำหรับพยาบาล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กองการพยาบาล. (2539). *บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่พยาบาลที่ปฏิบัติการพยาบาลในชุมชน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กรุณา ศรีปวนใจ. (2545). *ทำางการทำงานกับอาการปวดหลังส่วนล่างของบุคลากรพยาบาล*. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาโรคติดเชื้อ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- กานดา ใจภักดี. (2542). *วิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหว*. กรุงเทพฯ: ดวงกมล (2520).
- การุณ การดำริห์. (2543). *การพัฒนาแผนจำหน่ายผู้ป่วยโรคปวดหลังส่วนล่าง ห่อผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ชาย 3 โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการพยาบาล, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เกษราวัลณ์ นิลวางกูร, สร้อย อนุสรณ์ธีรกุล, สมจิต แคนสีแก้ว และสุกัฒนากร วงศ์ธนวุธ. (2541). *ศึกษาแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ใช้แรงงานที่มีอาการปวดหลังส่วนล่างในจังหวัดขอนแก่น*. ขอนแก่น: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เกษม ต้นศิลาชีวะ. (2543). *ความเครียด*. *ใกล้หมอ*, 24, 57-59.
- ขจิตพรธม เหลืองวิรุจน์กุล. (2545). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านการทำงานกับความเครียดของพยาบาลห้องผ่าตัดในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการพยาบาล, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จินตนา ฤทธารมย์. (2544). *ผลของโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพต่อระดับความเจ็บปวดและการสูญเสียความสามารถในผู้ป่วยปวดหลังส่วนล่าง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- จิราวรรณ จันโทภาส และคณะ. (2540). *ความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงความโค้งกระดูกสันหลังและอาการปวดหลังขณะตั้งครรภ์ในหญิงคลอดลูกครบกำหนดครั้งแรก*. *วารสารกายภาพบำบัด*, 19(2), 79-101.

- จิราพร อื้อเทียน. (2546). บัญชีที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันการปวดหลังส่วนล่างในผู้รับงานไปทำที่บ้านอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาพยาบาลสาธารณสุข, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- จิราภรณ์ ฉลาณวัฒน์. (2541). การศึกษาพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุที่ปวดหลัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- จิราภรณ์ พลไชย. (2540). ประสิทธิภาพของโครงการฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมป้องกันการอาการปวดหลังส่วนล่างในผู้ใช้แรงงาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาพยาบาลสาธารณสุข, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เจริญ โชติกวนิชย์. (2542). โรคปวดหลัง. วารสารเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม, 1(1), 161-171.
- เอก ณะสิริ. (2533). ทำอย่างไรชีวิตจะยืนยาวและมีความสุข (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: แปลนพับลิชชิง.
- ช่อราตรี สิริวิธานันต์. (2539). การพยาบาลโรคกระดูกและข้อที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ. กรุงเทพฯ: คิวพีการพิมพ์.
- ชูศักดิ์ ปานปรีชา. (2531). เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาจิตวิทยาทั่วไป. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชูศักดิ์ เวศแพทย. (2538). สรีรวิทยาของผู้สูงอายุ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สุภาวนิชการพิมพ์.
- เข้มซ้อย สุนทรประเสริฐ. (2545). ความเครียดในงานและพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดของผู้บริหารทางการพยาบาลในโรงพยาบาลในภาคตะวันออก. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการพยาบาล, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เชีย หลินเฟิน. (2541). วรรณะ มโนภินิเวศ. ใน คู่มือคนปวดหลัง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ขุนเขา.
- ครุณี เสมอรัตนชาติ. (2543). ผลของโปรแกรมการส่งเสริมสุขภาพการดูแลตนเองต่อการปวดและภาวะจำกัดความสามารถของผู้ป่วยปวดหลังส่วนล่าง. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ดำรง กิจกุศล. (2528). ปวดหลัง. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.
- ทิพวรรณ ไตรจิตานันท์. (2541). การประยุกต์ทฤษฎีความสามารถตนเองในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อลดอาการปวดหลังส่วนล่างเรื้อรัง โรงพยาบาลรามารับดี. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสุขภาพศึกษาและพฤติกรรม, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

- ชวัช ประสาทฤทธา. (2543). *ปวดหลัง* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ศ.เอเชียเพรส.
- ชนเศ สิ้นส่งสุข. (2547). *การศึกษาความชุกและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำงานกับการเกิดอาการทางระบบกล้ามเนื้อและกระดูก โครงร่างในบุคลากรทางการแพทย์ในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาอาชีวเวชศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- นิตยา ปรัญญาจุฑา. (2540). *การพยาบาลเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: คณะพยาบาลศาสตร์ ภาควิชาการพยาบาลรากฐาน มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2537). *เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: B & B พลัสลิซซิ่ง.
- เป็ญจวรรณ อัสวักคิตติพร. (2545, มกราคม-เมษายน). *วารสารโรงพยาบาลชลบุรี*, 27(1).
- ปราณี ลิ้มปัววรรณ. (2538). *ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความหมายต่อความเจ็บปวดและพฤติกรรมการเผชิญความเจ็บปวดของผู้ป่วยที่มีอาการปวดหลัง. วิทยานิพนธ์ปริญญา สังคมศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.*
- ปานัน นุญหลง. (2539). *สาเหตุและกลไกเจ็บป่วยทางจิต*. กรุงเทพฯ: กองงานวิทยาลัย สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข การพยาบาลจิตเวช.
- ประดับ นันหนา และพิชญา ศรีเกลื่อนกิจ. (2544). *ผลการใช้กระบวนการกลุ่มต่อการส่งเสริมความรู้และพฤติกรรมดูแลตนเองของผู้ป่วยที่มีอาการปวดหลังส่วนล่างเรื้อรัง. ชลบุรี: โรงพยาบาลชลบุรี สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดชลบุรี กระทรวงสาธารณสุข.*
- ปวีณา อินดาร์กษา. (2547). *ประสิทธิผลของการฝึกออกกำลังกายในน้ำต่อความแข็งแรงของกล้ามเนื้อหลังและกล้ามเนื้อหน้าท้องในผู้ที่มีภาวะปวดหลังส่วนล่าง. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาเวชศาสตร์การกีฬา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ปรียาภรณ์ ศรีทัย. (2547). *ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และการปฏิบัติตัวตามหลักเออร์โกโนมิกส์ต่อการปวดหลังส่วนล่าง ความล้า และความเครียดจากการทำงานของลูกเรืออากาศยาน: กรณีศึกษาสายการบินกัลฟ์แอร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.*
- พรภิรมย์ พรหมเทศ. (2541). *การพยาบาลผู้ป่วยปวดหลัง*. เชียงใหม่: คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พนิดา. (2541). ปวดหลัง ปวดเอว วิธีป้องกันและบำบัดรักษาด้วยตนเอง (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: แอลโลการพิมพ์.

พิมพ์กา สุขกุล. (2535). ความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดกับปัจจัยด้านการทำงานและปัจจัยส่วนบุคคลของพยาบาลห้องผ่าตัดในโรงพยาบาลศูนย์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์และ ศัลยศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พิมพ์พรรณ ศิลปสุวรรณ. (2544). แนวคิด หลักการ การพยาบาลอาชีวอนามัย: ทฤษฎีและการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: เจริญการพิมพ์.

มรุส ณัฐธามณ. (2547). รูปแบบการจัดการกับความเจ็บปวดในผู้ป่วยปวดหลังส่วนล่างขณะ อยู่บ้าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2537). เอกสารการสอนชุดวิชาพิษวิทยาและเวชศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ หน่วยที่ 8-15. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

มาลี สนธิเกษตริณ. (2540). คู่มือปฏิบัติการพยาบาล โครงการตำราภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล (พิมพ์ครั้งที่ 14). กรุงเทพฯ: ชรรมสาร.

รัชตมน ทองอร่าม. (2545). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดหลังส่วนล่างในพนักงาน ขับรถโดยสารประจำทางองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ. วิทยานิพนธ์ปริญญา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาพยาบาลสาธารณสุข, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

รุ่งทิวา วัจฉลฐิติ. (2543). การวัดผลสำหรับอาการปวดหลัง: สภาพการทำงานของร่างกาย. ใน เอกสารประกอบการอบรมวิชาการ *Holistic approach in back pain* วันที่ 30 ตุลาคม – 2 พฤศจิกายน 2543. กรุงเทพฯ: โรงแรมรอยัลริเวอร์.

เรณา พงษ์เรืองพันธุ์. (2540). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติ และการดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์ ของพยาบาลวิชาชีพภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย. วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 5(1), 5-14.

โรจน์ จินตนาวัฒน์. (2536). ผลการใช้เทคนิคการผ่อนคลายกล้ามเนื้อต่อระดับความเจ็บปวดใน ผู้ป่วยปวดหลังส่วนล่าง. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาพยาบาลศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

ถลิตา ชีระศิริ. (2540). ปวดหลังหายได้ด้วยธรรมชาติบำบัด (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ รวมพรรณ.

- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2536). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- วรารณ วงศ์พึง. (2547). *ความเครียดของพยาบาลประจำการงานผู้ป่วยในของโรงพยาบาลระยอง จังหวัดระยอง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการพยาบาล, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิจิตรา กุสุมภ์. (2532). *ผลของการกวดจุดและนวดต่อระดับความเจ็บปวดในผู้ป่วยปวดหลังส่วนล่าง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาพยาบาลศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วิชญ์ กัมมรทิพย์. (2003). *Medical progress MIMS continuing medical education*, 2(8).
- วิเชียร เลหาเจริญสมบัติ. (2541). Low back pain. ใน สมชัย ปรีชาสุข, วิโรจน์ กวินวงศ์โกวิท และวิวัฒน์ วณะศิษฐ์ (บรรณาธิการ), *ออร์โธปิดิกส์* (หน้า 295-320). กรุงเทพฯ: ไนซ์การพิมพ์.
- วิรุฬห์ เหล่าภัทรเกษม. (2537). *กีฬาเวชศาสตร์*. ขอนแก่น: ฟรอนท์ บুক.
- วิโรจน์ กวินวงศ์โกวิท. (2535). *ออร์โธปิดิกส์ ตำราสำหรับนักศึกษาแพทย์และแพทย์เวชปฏิบัติทั่วไป*. กรุงเทพฯ: ไพศาลศิลป์การพิมพ์.
- วิไล ชินสกุล และคณะ. (2544). *แนวทางปฏิบัติอิงหลักฐานการตรวจและการสร้างเสริมสุขภาพในประเทศไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน.
- วิไล ชินสกุล, สุชีรา จิตตาโรจิตโต และอุไรรักษ์ ภิกขมมงคล. (2544). *การให้คำปรึกษาเพื่อป้องกัน บำบัด โรคปวดหลังในแนวทางเวชปฏิบัติ อิงหลักฐานการตรวจและสร้างสุขภาพในประเทศไทย*. ม.ป.ท.
- ศิริพร วิญญูรัตน์. (2543). *ความเครียดในงานของพยาบาลประจำการ และรูปแบบการบริหารของ หัวหน้าหอผู้ป่วยใน โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการพยาบาล, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศักดิ์ บวร. (2541). *ปวดหลังเรื้อรัง* (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี: โอเอ็นจีการพิมพ์.
- สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข. (2539). *รายงานการสำรวจสถานะสุขภาพอนามัยของประชาชนไทย ด้วยการสอบถามและตรวจร่างกายทั่วประเทศ ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2534-2535*. กรุงเทพฯ: ดีไซน์.
- สถาบันความปลอดภัยในการทำงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน. (2544). *อาการปวดหลัง จะป้องกันอย่างไร*. กรุงเทพฯ: ร้อยสิบเอ็ด.

สวยศิลป์ กิตติมนตรีชัย. (2544). ความชุกและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับอาการปวดหลังส่วนล่างของพยาบาล
โรงพยาบาลกลางกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

สติธร เทพตระการพร. (2542). โรคปวดหลังจากการทำงาน. สถานการณ์สุขภาพและสิ่งแวดล้อม,
4(3), 1-4.

สันทนา กนกศิลป์. (2533). ผลการให้คำแนะนำโดยใช้สื่อประสมต่อความรู้ การปฏิบัติตัวและระดับ
ความเจ็บปวดในผู้ป่วยปวดหลังส่วนล่าง. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาการพยาบาลศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

เสก อักษรานุเคราะห์. (2534). การออกกำลังกายสายกลางเพื่อสุขภาพและชะลอความแก่. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุนทรา ณ บางช้าง, อรวรรณ แก้วบุญชู และกิ่งกาญจน์ อ.อินทวิชิต. (2543). การปวดเมื่อยกระดูก
และกล้ามเนื้อในบุคลากร โรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อน คณะเวชศาสตร์เขตร้อน
มหาวิทยาลัยมหิดล. วารสารพยาบาลสาธารณสุข, 14(1), 28-35.

สุพัตรา ปานไผ่. (2546). พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพและการดูแลตนเองของผู้ป่วยปวดหลังที่มารับ
บริการที่โรงพยาบาลประสาทเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาการส่งเสริมสุขภาพ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุรศักดิ์ ศรีสุข, เล็ก ปรีวิสุทธิ และนวลอนงค์ ชัยปิยะพร. (2537). ปวดหลัง (ฉบับแก้ไขปรับปรุง
ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน.

สุปาณี เสนาคิตย. (2540). การพยาบาลพื้นฐานแนวคิดและการปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ:
จุดทอง.

สุวรรณจิ จรุงจิตรอารี และนวลอนงค์ ชัยปิยะพร. (2539). การศึกษาความชุกของอาการปวดหลังใน
อาชีพพยาบาล. วารสารกายภาพบำบัด, 18(2), 37-44.

สุนทร วงศ์ชนกิจ. (2546). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันอาการปวดหลัง
ส่วนล่างของพยาบาลในโรงพยาบาลของรัฐ จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญา
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาพยาบาลสาธารณสุข, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

สุริพร แผงนคร. (2545). ความปวด การจัดการความปวด ผลของความปวดต่อภาวะการดำเนินงานที่
และอารมณ์ในผู้ป่วยปวดหลังส่วนล่าง. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

อนันต์ ทรสนะวิภาส. (2544). หมอนรองกระดูกสันหลัง. วารสารแพทยศัลยารบ, 54(1), 31-37.

- อารีย์ อรรถนุพรรณ. (2537). การวิเคราะห์งานของพยาบาลหัวหน้าเวรป่วยในโรงพยาบาล
สังกัดกระทรวงสาธารณสุข เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตร
มหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการพยาบาล, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุษาพร ชวลิตนิธิกุล, เนตรทราย รุ่งเรืองธรรม และฟาริดา อิบราฮิม. (2539). การสำรวจอาการ
ปวดหลังจากการปฏิบัติวิชาชีพพยาบาลไทย. วารสารความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม
6(1).
- อำนวย อุณนันทน์. (2542). เรื่องของกระดูกสันหลังที่ควรรู้. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.
- _____. (2543). Overview of back pain. ใน เอกสารประกอบการอบรมวิชาการ *Holistic
approach in back pain* วันที่ 30 ตุลาคม – 2 พฤศจิกายน 2543. กรุงเทพฯ:
โรงแรมรอยัลริเวอร์.
- Allen, S. K., & Wilder, K. (1996). Back belts pay off for nurses. *Occupational Health Safety*,
65(1), 59-62.
- Anderson, R. (1992). The back pain of bus driver: Prevalence in an urban area of California.
Spine, 17(12), 1481-1488.
- American College of Sports Medicine. (1998). *ACSM's resource manual for exercise testing and
prescription* (3rd ed.). Baltimore: Williams & Wilkins.
- Arthus, N. M. (1990). A classification of low back pain. In I. Macnab, & J. W. Frymoyer (Eds.),
The adult spine: Principles and practice (pp. 107-145). New York: Raven Press.
- Asparini, T. (1983, January). Proceeding of the Scandinavian orthopedic association. *Acta
Orthopedic Scandinavian*, 54, 479-523.
- Bigos, S. J., Spengler, D. M., & Martin, N. A. (1986). Back injuries in industry: A retrospective
study III employee-related factor. *Spine*, 11(3), 252-256.
- Blue, C. L. (1996). Preventing back injury among nurse. *Orthopedic Nursing*, 15(6), 9-22.
- Borenstien, B., Weisel, S. W., & Boden, S. D. (1995). *Low back pain*. Philadelphia: W.B. Saunders.
- Bovenzi, M., & Zadini, A. (1992). Self-report low back symptoms in urban bus drivers exposed
to whole-body vibration. *Spine*, 17(9), 1048-1059.
- Calliat, R. (1996). *Low back pain syndrome* (5th ed.). Singapore: F.A. Davis Company.
- Cox, J. M. (1999). *Low back pain mechanism diagnosis and treatment* (6th ed.). Maryland:
Williams & Wilkins.

- Deyo, R. A., & Bass, J. E. (1989). Lifestyle and low back pain: The influence of smoking and obesity. *Spine*, 14(5), 501-506.
- Deyo, R. A., & Tsui-Wu, Y. J. (1987). Descriptive epidemiology of low back pain and its related medical care in the united states. *Spine*, 12(3), 264-265.
- Downie, W. W. et al. (1978, August). Studies with pain rating scales. *Annual of the Rheumatic Diseases*, 37, 378-381.
- Engel, J. A. et al. (1994). Physical work load and its assessment among the nursing staff in nursing homes. *Journal of Occupational Medicine*, 36, 338-345.
- Engkvist, I. L., Hjelm, E. W., Hagberg, M., Menckel, E., & Ekenvall, L. (2000). Risk indicators for reported over-exertion back injuries among female nursing personal. *Epidemiology*, 11, 519-522.
- Fast, A. (1988, October). Low back disorders: Conservative management. *Archives of Physical Medicine and Rehabilitation*, 69, 880-888.
- Francesco, S., Marina, F., Cristiana, F., Alessandro, R., Giacomo, G., Roberta, B., & Stefano, M. (2004). *Journal Occupational Health*, 46, 100-108.
- French, P., Wah, L. F., Ping, L. S., BO, L. K., & Yee, W. H. (1997). The prevalence and cause of occupational back pain in Hong Kong registered nurses. *J of Advanced Nursing*, 26, 380-388
- Frymoyer, J. W., Pope, M. H., Clements, J. H., Wilder, D. G., Macpherson, B., Ashikaga, T., & Vermont, B. (1983). Risk factor in low back pain. *Journal of Bone and Joint Surgery*, 65A(2), 213-218.
- Frymoyer, J. W., & Cats-Baril, W. (1987). Predictor of low back pain disability. *Clinical Orthopaedics and Related Research*, 221, 89-98.
- Giuffre, M. (2000). Concepts and challenges in patient management. In S. C. Smelter, & B. G. Bare (Eds.), *Medical surgical nursing* (9th ed., pp. 173-201). Philadelphia: Lippincott.
- Gundewall, B., Liljeqvist, M., & Hansson, T. (1993). Primary of back symptoms and absence from work. A prospective randomized study among hospital employees. *Spine*, (18), 587-594.
- Harber, P., Billet, E., Gutowski, M., SooHoo, K., Lew, M., & Roman, A. (1985). Occupational low back pain in hospital nurses. *Journal of Occupational Medicine*, 27(7), 518-524.

- Harreby, M., Hesselsoe, G., Kjer, J., & Neergaard, K. (1997). Low back pain and physical exercise in leisure time in 38-year-old men and women: A 25-year prospective cohort study of 640 school children. *Eur Spine Journal*, 6(3), 181-186.
- Hickey, J. V. (2003). Back pain and intervertebral disc injury. In J. V. Hickey (Ed.), *The clinical practice and neurological nursing* (5th ed., pp. 451-470). Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- Hignett, S. (1996). Work related back pain in nurses. *Journal of Advanced Nursing*, 23, 1238-1246.
- Holmstrom, E. B., Lindell, J., & Moritz, U. (1992). Low back and neck/ shoulder pain in construction workers occupational work load and psychosocial risk factor. *Spine*, 17(6), 663-671.
- Howley, E. T., & Franks, B. (1997). *Health fitness instructor's handbook* (3rd ed.). Champaign: Human Kinetics.
- Ignatavicius, D. D., & Bayne, M. V. (1991). *Medical-surgical nursing: A nursing process approach*. Philadelphia: W. B. Saunders.
- Jacox, A. K. (1977). *Pain: A source book for nurse and other professionals*. Boston: Little, Brown and Camp.
- Janis, L. I. (1952). *Physiological stress*. New York: John Willey & Sons.
- Janowitz, I. L., & White, A. (1994). Preventing back injury. In J. Ladou (Ed.), *Occupational health & Safety*. Illinois: The National Safety Council.
- Kumar, S. (1990). Cumulative load as a risk factor for back pain. *Spine*, 15(12), 1311-1316.
- Khalil, T. M., Abdel-Moty, E. M., Rosomoff, R. S., & Rosomoff, H. L. (1993). *Ergonomics in back pain: A guide to prevention and rehabilitation*. New York: Van Nostrand Reinhold.
- Lazarus, R. S. (1971). The concept of stress and disease. *Society Stress and Disease*, 1.
- Lewis, S. M., & Collier, I. C. (1992). *Medical-surgical nursing* (3rd ed.). Saint Louis: Mosby Year Book.
- LeMone, P., & Burke, K. M. (2000). *Medical-surgical nursing: Critical thinking in client care* (2nd ed.). New Jersey: Prentice-Hall.
- Liebenson, C. (1996). Integrating rehabilitation into chiropractic practice (blending active and passive care). In C. Liebenson (Ed.), *Rehabilitation of the spine: A practitioner's manual* (pp. 13-43). Baltimore: Williams & Wilkins.

- Linton, S. J., Buer, N., Vlaeyen, J., & Hellsing, A. (2000). Are fear-avoidance belief related to the inception of an episode of back pain: A prospective study. *Psychol Health, 14*, 1051-1059.
- McCaffery, M. (1979). *Nursing management of patient with pain* (2nd ed.). Philadelphia: J.B. Lippincott.
- Macfarlane, G. J., Thomas, E., Papageorgiou, A. C., Croft, P. R., Jayson, M. I. V., & Sliman, A. J. (1997). Employment and physical work activities as predictor of future low back pain. *Spine, 22*, 1143-1149.
- Mayo Clinic Staff. (2006). *Back pain at work: Strategies to prevent aches, pain and injuries*. Retrieved September 6, 2005, from www.mayoclinic.com/health/back-pain/HQ00955.
- Mckenzie, R. (1980). *Treat your own back*. New Zealand: Apiral.
- Matsui, H., Maeda, A., Tsuji, H., & Naruse, Y. (1997). Risk indicator of low back pain among workers in Japan. *Spine, 22*(11), 1242-1248.
- Mc Guire, & Deborah, B. (1984, May-June). The measurement of clinical pain. *Nursing Research, 33*, 154-156.
- Nelson, A., Fragala, G., & Menzel, N. (2003). Myths and facts about back injuries in nursing. *American Journal of Nursing, 103*(2), 32-41.
- Owen, B. D. (1989). The magnitude of low back problem in nursing. *Western Journal of Nursing Research, 11*(21), 234-242.
- Owen, B. D., & Fragala, G. (1999). Reducing perceived physical stress while transferring resident. *American Association of Occupational Health Nursing Journal, 47*(7), 316-322.
- Polaski, A. C., & Tatro, S. E. (1996). *Medical surgical nursing*. Philadelphia: W. B. Sauder.
- Riihimaki, H., Tola, S., Videman, T., & Hanninen, K. (1989). Low back pain and occupation: A cross sectional questionnaire study of men operating, dynamic physical work, and sedentary work. *Spine, 14*(2), 204-209.
- Safety and Health Assessment and Research for Prevention (SHARP). (2003). *Work-related musculoskeletal disorders of neck, back and upper extremities in Washington state 1992-2000*. Retrieved September 6, 2005, from <http://www.lni.wa.gov/sharp/WMSD2002Summary.pdf>.
- Scully, R. (1980, May). Stress: In the nurse. *American Journal of Nursing, 912-914*.

- Selye, H. (1976). *The stress of life*. New York: McGraw Hill.
- _____. (1978). *The stress of life*. New York: McGraw-Hill.
- Smedley, J., Egger, P., Cooper, C., & Coggon, D. (1995). Manual handling activities and risk of low back pain in nurses. *Occupational and Environmental Medicine*, 52(3), 160-163.
- Smith, D. R., Guo, Y. L., Lee, Y. L., & Atkinson, R. (2001, September). Musculoskeletal pain self-reported by nursing home nurses in Australia and Taiwan. *Asian Journal of Ergonomics*, 2(2), 139-144.
- Stubb, D., River, P., & Hudson, M. (1983). Back pain in the nursing profession: Epidemiology and pilot methodology. *Ergonomics*, 26, 755-765.
- Svensson, H. O., & Andersson, E. B. O. (1989). The relationship of low back pain, work history, work environment, and stress: A retrospective cross-sectional study of 38-to 64-year-old women. *Spine*, 14, 517-522.
- Tate, R. B., Yassi, A., & Cooper, J. (1999). Predictor of time loss after back injury in nurses. *Spine*, 24(18), 1930-1936.
- Trinkoff, A. M., Brady, B., & Nielsen, K. (2003). Workplace prevention and musculoskeletal injuries in nurses. *Can J Nurs Adm*, 33, 53-58.
- Trinkoff, A. M., Lipscomb, J. A., Geiger-Brown, J., Storr, C. L., & Brady, B. A. (2003). Perceived physical demands and report musculoskeletal problems in registered nurses. *American Journal of Preventive Medicine*, 24(3), 270-275.
- U. S. Department of Labor, Bureau of Labor Statistics. (2002). Retrieved September 6, 2005, from <http://stats.bisgov/oshhome.htm?H6>
- Van Tulder, M., Malmivaara, A., Esmail, R., & Koes, B. (2000). Exercise therapy for low back pain. *Spine*, 25(21), 2784-2796.
- Vasiliadou, A., Karvountzis, G. G., Soumilas, A., Roumeliotis, D., & Theodosopoulou, E. (1995). Occupational low back pain in nursing staff in Greek hospital. *Journal of Advanced Nursing*, 21(1), 125-130.
- Vindigni, D., Walk, F. B., Jamison, R. J., Costa, D. C., Parkinson, L., & Blunden, S. (2005). Low back pain risk factor in a large rural Australian aboriginal community: An opportunity for managing co-morbidities. *Chiropractic & Osteopathy*, 13, 21.
- Waddell, G. (1987). A new clinical model for treatment of low back pain. *Spine*, 12, 632-644.

Waddell, G. (1998). *The back pain revolution*. London: Churchill Livingstone.

World Health Organization. (2002). Retrieved September 6, 2005, from

[http://www.whodoc.moph.go.th/quantifying selected major risk to health/chapter4](http://www.whodoc.moph.go.th/quantifying_selected_major_risk_to_health/chapter4).

_____. (2003). Retrieved September 6, 2005, from [http://www.whodoc.moph.go.th/manual handling](http://www.whodoc.moph.go.th/manual_handling)>Last reviewed.

Yip, Y. B. (2001). A study of work stress, patient handling activities and the risk of back pain among nurses in Hong Kong. *Journal of Advanced Nursing*, 36(6), 794-804.

Zimmermann, M. (1990). *Component of pain and pain associated phenomena in the musculoskeletal system in back pain, painful syndromes and muscle spasm: Current concepts and recent advances*. New Jersey: The Parthenon Publishing Group.